

Aleje v současnosti

Jaké je odhadované stáří Žižkova dubu?

- a) 700 let
- b) 450 let
- c) 650 let

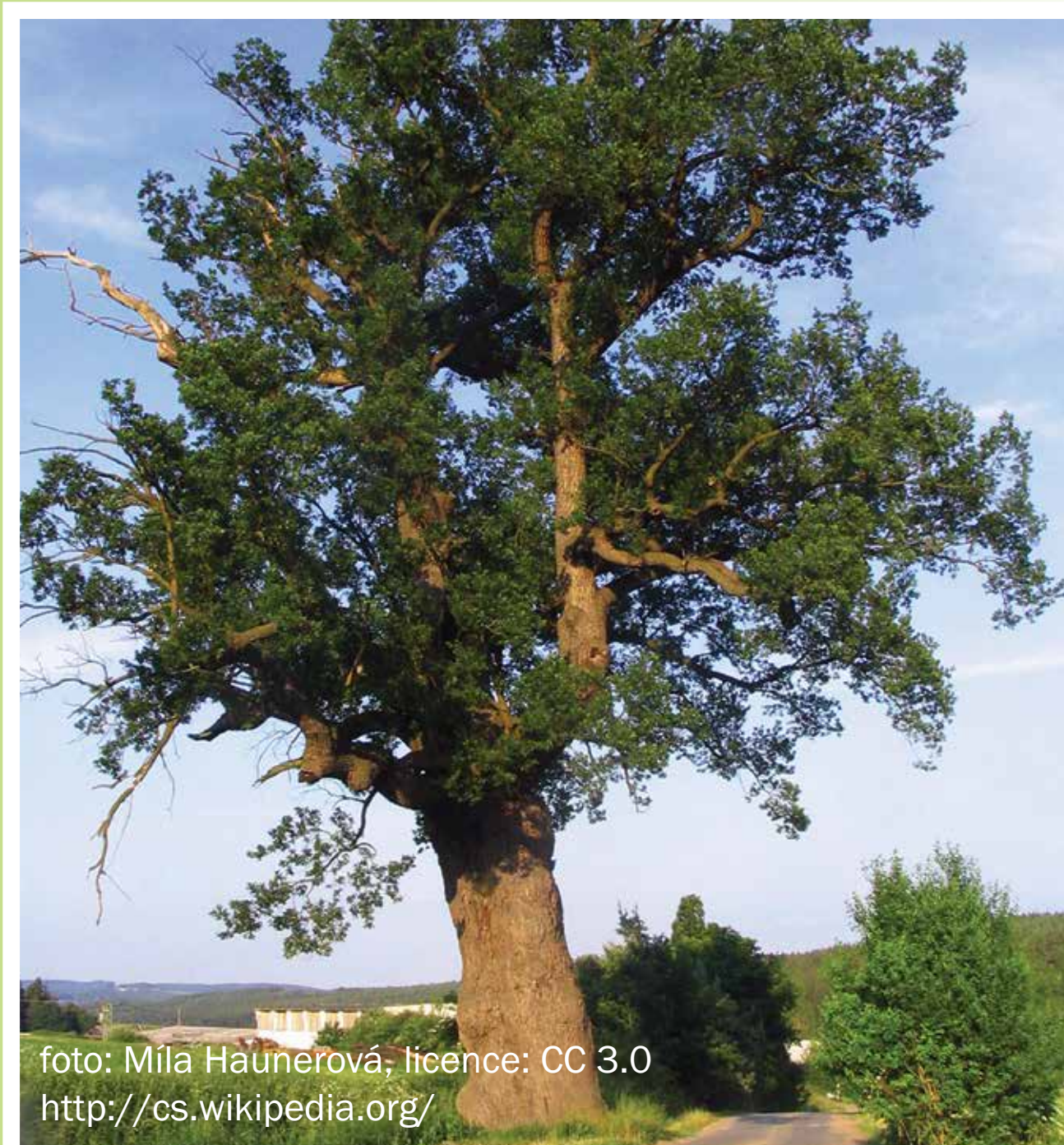

foto: Míla Haunerová, licence: CC 3.0
<http://cs.wikipedia.org/>

Lomanský dub letní, kolem kterého podle pověsti prošel Jan Žižka se svým vojskem, a bývá proto označován jako Žižkův dub. Odhadované stáří je 700 let.

Národní hrdost

Za národního obrození byly mohutné stromy spojovány s velikány českých dějin. Z té doby pochází duby Jana Žižky a J. A. Komenského.

Okrašlovací spolky

Estetický význam zeleně v obcích byl smyslem výsadby prováděné okrašlovacími spolky za první republiky. Byla to u nás první dobrovolná sdružení pro ochranu přírody. Vysadila převážnou část dnes staletých stromů.

Zdroj: Committee for ecology, Municipal Authority Vrdech

Okrašlovací spolek ve Vrdech sází Benešovu lípu, rok 1938.

Lidé na stromy zapomněli

Po druhé světové válce se lidé o stromy přestali starat. Řadu alejí vykáceli kvůli rozšiřování silnic, vyvolaném náporům automobilismu. Zbylým alejím nikdo nevěnoval péči, ani se nesázely nové stromy.

Pěstování ovoce

Až do 80. let 20. století požívaly jisté ochrany a péče jedině ovocné aleje. Silniční správy zaměstnávaly vlastní sadaře a ze stromů sklízely a prodávaly ovoce, nebo celé stromy pronajímaly ke sklizni jednotlivým lidem.

Zákon o ochraně přírody

V roce 1992 byl přijat zákon na ochranu přírody a krajiny, který chrání zdravé stromy. Pro správce silnic nicméně platila výjimka a ti mohli kácet bez povolení. Nemuseli ani provádět náhradní výsadby.

foto: Jan Hendrych, VÚKŮZ Průhonice, v.v.i

Koněprusy, okres Beroun, Středočeský kraj

Žhavá současnost

Situace nabrala dramatický vývoj v roce 2006, kdy začali silničáři plošně kácet aleje. Uváděným důvodem byla bezpečnost silničního provozu a padly stovky zdravých stromů. To se opakovalo i v dalších letech.

Devastace krajiny vyvolala silnou odezvu veřejnosti. Během pár měsíců podepsalo petici proti kácení přes 25 tisíc lidí, parlament změnil zákon a zrušil výjimku, která silničářům umožňovala kácet bez povolení.

Stále však není vyhráno. V řadě krajů dodnes převažuje snaha kácet a výsadby alejí téměř neprobíhají.

foto: Jan Hendrych, VÚKŮZ Průhonice, v.v.i

Řevničov, okres Rakovník, Středočeský kraj

foto: Jan Losenícký / Arnika

Arnika předsvědčovala poslance přicházející na zasedání parlamentu, aby chránili stromy.